

Messadi

Fundaziun dil menaschi forestal
«*Revier forestal Gonda*» entras las vischnauncas Laax, Sagogn, Falera e Schluein

1. Situaziun da partenza

Dapi 2014 economisescha il menaschi forestal Sagogn-Laax ils uauls dallas vischnauncas Laax, Sagogn, Falera e Schluein. Laax e Sagogn fuorman in consorzi cun ina atgna gruppa forestala. Quel procura ils uauls dallas vischnauncas Falera e Schluein cun ina cunvegna da prestaziun.

Per garantir ch'ils cuosts seigien risguardai e ch'els vegnien reparti commensuradamein sillas quater vischnauncas eis ei necessari, suenter diesch onns, d'examinar e d'adattar la cunvegna. Enten elaborar quei document ei la caschun sedada d'examinar sch'ins savessi simplificar ed optimar l'organisaziun actuala dallas quater vischnauncas pertuccont la tgira dils uauls.

Cun quella finamira han representants da tuttas vischnauncas elaborau in project da reorganisaziun e cooperaziun. Gl'Uffeci d'uaul e prighels dalla natura dil cantun Grischun ha accumpignau e susteniu quel.

2. Situaziun actuala

Prest han ins constatau che l'organisaziun actuala cullas quater unitads e pliras contabilitads ei fetg pretensiusa. Al menaschi forestal Sagogn-Laax dat ella bia lavur administrativa e da planisaziun. Igl ei semussau ch'ins stuess metter la cunvegna da prestaziun existenta per cultivar ils uauls da Falera e Schluein sin ina basa gesta ord vesta dils cuosts. Plinavon semuossi che l'organisaziun actuala garantesch buca a tuttas vischnauncas ils medems dretgs da discutir e decider.

3. Finamiras

Cun reorganisar la cooperaziun actuala ad ina nova cuminonza da selvicultura cun administraziun centrala vulan las quater vischnauncas scaffir las cundiziuns per ina structura da menaschi efficienta ed adattada. La nova fuorma d'organisaziun lubescha d'optimar e simplificar ils process da planisaziun e da menaschi. En connex culla direcziun strategica dall'interpresa preveda l'organisziun nova il medem dretg da conceder per tuttas quater vischnauncas. Finanziamein separticipeschan las quater vischnauncas tenor lur cumparts. Quellas sebasan silla clav da repartiziun che risguarda la surfatscha d'uaul dalla singula vischnaunca culla quota fixa dil tagl da lenna.

4. Fuorma giuridica

Sco fuorma giuridica eis ei previu da fundar ina instituziun da dretg public independenta. Il niev menaschi duei senumnar «Revier forestal Gonda», il num sebasa sigl uaul da Gonda nua ch'il territori da tuttas quater vischnauncas secruscha. Il niev menaschi economisass ina surfatscha totala da 2'144 hectaras cun in tagl annual da 6'150 meters cubis.

5. Organisaziun

L'organisaziun dil menaschi niev naven dils 1-1-2026 ei fixada els statuts (mira pagina web dalla vischnaunca). Quels sebasan sil dretg da discutir e conceder communabel ed equivalent dallas quater vischnauncas.

Sco purtadras han lezzas mintgamai in representant el cussegl d'administraziun dall'instituziun, quel ei responsabels per la direcziun strategica dil menaschi. La direcziun operativa ha il meinagestion ch'ei il medem mument era il selvicultur da revier. Tiel diember da persunal dat ei neginas midadas e las surfatschas d'uaul restan en possess dallas vischnauncas politicas respectiv dallas vischnauncas burgheisas.

6. Finanzas

La nova fuorma d'organisaziun preveda ina suletta contabilitad per la selvicultura da tuttas quater vischnauncas. Ils mieds finansials necessaris per ademplir las incumbensas derivan da contribuziuns da Confederaziun e Cantun, dils recavs ord la vendita da lenna ed entradas da survetschs per tiazas personas e vischnauncas sco era da contribuziuns ed indemnizaziuns dallas vischnauncas commembras.

Prestaziuns specialas ch'il menaschi ademplescha individualmein per las vischnauncas (p. ex. lavurs pils menaschis communal) vegnan quintai giu tenor il principi dil caschunader.

Il quen annual total sa vegnir repartius, tenor ina clav fixa, sillas vischnauncas commembras ni attribuius allas reservas e duvraus conform agl intent.

Sin fundament da cefras d'experientscha dils davos 5 onns e culla medema dimensiun da prestaziuns sco oz, san ins parter a liunga vesta dil fatg ch'il menaschi vegn a mussar in resultat annual ulivau. Il preventiv da planisaziun pigl onn 2026 preveda in pign gudogn da 8'000 francs, quei tier expensas da 677'000 francs ed entradas da 685'000 francs.

Clav da repartiziun:

La clav da repartiziun sebase silla surfatscha d'uaul totala ed il tagl annual ($2 \times \text{tagl annual} + 1 \times \text{surfatscha d'uaul totala}$), quei che dat las suandontas cumparts per mintga vischnaunca:

Laax	44.55%
Sagogn	23.53%
Falera	19.70%
Schluein	12.22%

Capital da participaziun:

Per garantir la liquiditad necessaria dil menaschi ordinari dall'instituziun prestan las vischnauncas commembras in deposit unic sco capital da participaziun ella dimensiun da totalmein 350'000 francs. La repartiziun vegn fatga tenor la clav fixada sura:

Laax	155'925 frs.
Sagogn	82'355 frs.
Falera	68'950 frs.
Schluein	42'770 frs.

Pagament da cumpensaziun pigl inventari existent:

Vid gl'inventari existent dil menaschi forestal Sagogn-Laax (vehichels, maschinas, uaffens) prestan las vischnauncas da Falera e Schluein ina contribuziun tenor cumpart alla clav da repartiziun e valor actuala digl inventari per ils 31-12-2025. Lezza ei totalmein ca. 70'000 francs.

7. Avantatgs per las vischnauncas

Las suprastonzas communalas da Laax, Sagogn, Falera e Schluein ein perschudadas ch'ins scaffescha, cun reorganisar il sector dalla selvicultura e cun in menaschi communabel, las premissas per ina economisaziun d'uaul persistente ed efficienta. Las vischnauncas e lur populaziun han plinavon ils suantonts avantatgs:

- In menaschi forestal organisaus conformamein garantescha las funcziuns digl uaul.
- Ins mantegn ella regiun plazzas da lavur e da scolaziun.
- Ins mantegn cumpetenzas specialisadas ed enconuschientschas localas en connex cun prighels dalla natira.
- Ils menaschis communalis survegnan in sustegn flexibel tenor basegns.
- Ins sa trer a nez sinergias cun planisar ed organisar mesiras dalla tgira d'uaul.
- In quen da menaschi transparent per las prestaziuns dalla selvicultura.

8. Proposta

La suprastonza communal da Laax recamonda a votantas e votants d'approbar ils statuts dall'instituziun dil dretg public independenta «Revier forestal Gonda» e da sligiar cheutras il consorzi dallas vischnauncas Sagogn e Laax «Revier forestal Sagogn-Laax» sco era da lubir il deposit unic da 155'925 francs sco capital da participaziun alla nova instituziun.